

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELEMÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

TÁJÉKOZTATÓ

műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységekhez kapcsolódó
szakértői nyilvántartásba vételről

A régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló 439/2013. (XI. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) a szakértői nyilvántartás vezetésével és közzétételével kapcsolatos feladat- és hatásköröket a kulturális örökség védelméért felelős miniszterhez rendeli, ezt az Építési és Közlekedési Minisztérium Műemlékvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság látja el.

E szakértői tevékenységek végzésének két területe a régészeti és műemléki terület.

A Korm. rendelet 4. § meghatározása alapján szakértői tevékenységnek minősül a **műemléki területen**:

- a) **műemléki érték dokumentálása** szakterületen (kivéve az orgonahangszer-helyreállítási szakterület és a történeti kertek szakterület vonatkozásában meghatározott tevékenységek)
- a műemléki érték dokumentálása: inventarizáció, műemléki revízió, vonalhálós alakhű műemlékfelmérés, értékleltár, építéstörténeti tudományos dokumentáció, értékvizsgálat, védetté nyilvánítási dokumentáció önálló elkészítése,
 - a védett műemléki értéket érintő tevékenységeket, pályázatokat előkészítő tanulmányok készítése: megvalósíthatósági tanulmány, hatástanulmány készítése, műemlék vagy műemléki terület kezelési tervének készítése,
 - a védett műemléket érintő közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés, a védett műemléki értéket érintő tevékenység – megvalósítás során történő, jogkövetkezménnyel járó – véleményezése,
 - a védett műemléki értéket érintő pályázatok műemlékvédelmi szempontból történő elbírálása és minősítése,
 - az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint a műemléket érintő tevékenység tervezési programjának összeállításában való részvétel, a tervezéssel kapcsolatos műemlékvédelmi szakkérdések tekintetében;
- b) **műemléki épületkutatás** szakterületen
- a védett műemléki érték épületkutatása,
 - a védett műemléki értéken végzett tevékenység kutatói megfigyelése,
 - a védett műemléki értéken végzett épületkutatást érintő közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés, a védett műemléki értéken végzett

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM

MŰEMLÉKVÉDELEMÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

épületkutatás – megvalósítás során történő, jogkövetkezésménnyel járó – véleményezése;
- kutatási terv készítése vagy kutatási dokumentáció összeállítása;

c) *műemléki restaurátor* szakterületen (kivéve az orgonahangszer-helyreállítási szakterület vonatkozásában meghatározott tevékenységek)

- a védett műemléki érték fizikai beavatkozással, mintavétellel, roncsolással járó restauratori állapotfelmérése, kutatása,
- a védett műemléki értéken végzett konzerválás vagy megelőző konzerválás és ezek tervének elkészítése,
- a védett műemléki értéken végzett esztétikai helyreállítás és tervének elkészítése,
- a védett műemléki értéken végzett restaurálást érintő közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés, a védett műemléki értéken végzett restaurálást érintő tevékenység – megvalósítás során történő, jogkövetkezésménnyel járó – véleményezése,
- restauratori kutatási vagy restaurálási dokumentáció összeállítása;

d) *történeti kertek* szakterületen a védett történeti kert, védett műemléki érték telkén található védett park, védett történeti táj esetében

- inventarizáció, revízió,
- kertépítészeti felmérés, értékleltár,
- kerttörténeti tudományos dokumentáció,
- kezelési- és helyreállítási terv,
- értékvizsgálat, védetté nyilvánítási dokumentáció önálló elkészítése, valamint

- a d) pontban meghatározottakat érintő pályázatok előkészítéséhez szaktanulmányok készítése, pályázatok műemlékvédelmi szempontból történő elbírálása és minősítése,
- közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés, engedélyhez kötött tevékenység – megvalósítás során történő, jogkövetkezésménnyel járó – véleményezése,
- a d) pontban meghatározottakat érintő tervezési program összeállításában való részvétel a tervezéssel kapcsolatos műemlékvédelmi szakkérdések tekintetében,
- a védett történeti kert, védett műemléki érték telkén lévő védett park régészeti módszerekkel történő kutatása;

e) *műemléki épületdiagnosztika* szakterületen:

- a védett műemléki érték faldiagnosztikai vizsgálata,
- a védett műemléki érték állapotának általános műszaki felülvizsgálata;
- a védett műemléki érték faanyagvédelmi vizsgálata

f) *orgonahangszer-helyreállítási* szakterületen műemlék épületben elhelyezett, vagy műemléki értéket megtestesítő orgonahangszer

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM

MŰEMLÉKVÉDELEMÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

- szerkezetének elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása, karbantartása (szabályozása, hangolása, megbontással járó tisztítása), valamint e tevékenységekre vonatkozó dokumentáció készítése,
- házát érintő tevékenységek, különösen elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása restaurálása, valamint e tevékenységek örökségvédelmi engedélyezése iránti kérelem mellékletét képező dokumentáció készítése,
- építéstörténeti tudományos dokumentációjának elkészítése, hangszertörténeti szempontú véleményezése, valamint pályázatok elbírálása, az orgonát érintő inventarizációban, védetté nyilvánítási dokumentáció elkészítésében, közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés.

A Korm. rendelet meghatározza, hogy mely szakterületek szakértői tevékenységének ellátásához (1.) milyen végzettség, (2.) mennyi gyakorlati idő és (3.) milyen dokumentációkkal igazolt tevékenység szükséges. A Korm. rendelet 7. §-a meghatározza, hogy az adott szakterületeken szakértői tevékenység végzéséhez milyen végzettség szükséges.

Végzettségre és szakképesítésre vonatkozó kedvezmények:

1. A Korm. rendelet 8/C. § (1) bekezdése szerint a műemlékvédelem terén 2014. január 19. előtt megszerzett, legalább 10 év szakirányú szakmai gyakorlat

- a) műemléki érték dokumentálása,
- b) műemléki épületkutatás,
- c) történeti kertek

szakterületen történő nyilvántartásba vételre irányuló bejelentés esetén mentesít az ezen szakterületekre vonatkozó végzettségi és szakképesítési követelmények alól. A végzettséget igazoló okiratot csatolni kell a bejelentéshez. A műemléki épületkutatás szakterületen a fentiek szerinti szakmai gyakorlatot kutatói munkakörben kell teljesíteni.

2. A Korm. rendelet 8/C. § (3) bekezdése szerint a műemléki épületdiagnosztika szakterület faanyagvédelmi részterületén [(4. § (2) bekezdés e) pontjának ec) alpontja)] a fentiek szerinti végzettségtől és szakképzettségtől eltérően szakértői tevékenységet folytathat az a Magyar Mérnöki Kamaránál nyilvántartott, FA-12 vagy FV-SZ jelzésű szakértő is, aki

- a) a szakmai gyakorlat igazolása mellett bejelenti a miniszternek, hogy a fentiek szerinti szakterületen szakértői tevékenységet kíván végezni, valamint
- b) a Magyar Mérnöki Kamaránál aktív tagi státusszal rendelkezik, és a bejelentéséhez mellékeli a faanyagvédelmi szakértői jogosultságának igazolását.

3. A Korm. rendelet 16. § (2) bekezdése szerint, aki a szakértői tevékenység folytatására irányuló szándékot 2017. december 31-ig bejelenti és a szakmai tapasztalati pontértéke eléri a figyelembe vehető maximális pontszámot (műemléki érték dokumentálása és történeti kertek szakterületen) vagy az adott szakterületen a nyilvántartásba vételhez szükséges pontérték

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELÉMÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

kétszeresét (a többi szakterületen), mentesül a végzettségi és szakképesítési követelmények alól. Önálló tevékenységgel szerzett pontérték csak 2014. január 19. előtti időszakból vehető figyelembe, és a végzettséget igazoló okiratot csatolni kell a bejelentéshez.

A Korm. rendelet 8. §-a meghatározza, hogy a végzettségen túlmenően milyen szakmai gyakorlat igazolása szükséges.

Szakmai tapasztalatra vonatkozó kedvezmények:

A Korm. rendelet 8/C. § (2) bekezdése értelmében a szakértői tevékenység végzéséhez szükséges jogosultság megszerzésekor mentesül az adott területre irányadó szakmai gyakorlat igazolása alól

- műemléki érték dokumentálása és műemléki épületdiagnosztika szakterületen a szakági építésügyi műszaki szakértői szakterületen műemléki építmények műszaki szakértői részsakterületen,
- a műemléki épületdiagnosztika szakterületen az általános építmények felelős műszaki vezetői építési szakterület műemléki részsakterületen

jogosultsággal rendelkező személy.

Amennyiben munkáltatói igazolással kívánja a műemléki területen a szakmai gyakorlatot igazolni, kérjük, hogy a munkáltató által kerüljön rávezetésre, hogy pontosan milyen szakirányú tevékenységet végzett.

A pontszámítás alapján történő szakmai gyakorlat igazolásához feltétlenül szükséges megadni – többek között – a műemlék azonosító adatait, és a vonatkozó tevékenység dokumentációjának pontos leltári, irattári azonosítóját.

A Korm. rendelet 12. §-a értelmében

(1) Ha a szakértő a bejelentésköteles tevékenységet bejelentés nélkül ténylegesen folytatja, ideértve azt az esetet is, ha a szolgáltató a bejelentés előírt adataiban bekövetkezett változás bejelentését elmulasztotta, a miniszter a Szolg. törvény 25. §-a szerint jár el.

(2) A miniszter az (1) bekezdés szerinti intézkedését a nyilvántartásba bejegyzi.

(3) A miniszter eltiltja a tevékenység folytatásától és ezzel egyidejűleg a nyilvántartásból törli azt, aki

a) a bejelentésben valótlan adatot közölt az e rendeletben meghatározott feltételek fennállása tekintetében, és ezt bármely hatáskörrel rendelkező hatóság által végzett ellenőrzés igazolja, vagy

b) az e rendeletben meghatározott feltételekkel már nem rendelkezik.

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELÉMÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

12/A. § A műemléki érték védelmével kapcsolatos műemléki területen a miniszter azon szakértő vagy szakértő szervezet számára,

a) amely a szakértői tevékenység hatósági ellenőrzése során a műemléki területen kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye szerint szakszerűtlen, vagy szándékosan vagy súlyos gondatlanságból valótlan tartalmú szakvéleményt, dokumentációt készít - ha a c) pontban foglaltak nem valósulnak meg -, egy évre,

b) amelyet egy éven belül két alkalommal örökségvédelmi bírsággal sújtottak - ha a c) pontban foglaltak nem valósulnak meg -, három évre,

c) amelyről az örökségvédelmi, az örökségvédelmi felügyeleti vagy az építésfelügyeleti hatóság az ellenőrzése során megállapítja, hogy szakértői tevékenysége következményeként a védett műemléki érték súlyosan veszélyeztetetté válik, öt évre, vagy amennyiben a védett műemléki érték helyreállíthatatlanul sérült vagy elpusztult, tíz évre

megtiltja a szakértői tevékenység folytatását.

A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet értelmében az örökségvédelmi hatóság az engedélyezési eljárás során vizsgálni köteles, hogy a benyújtott dokumentumok készítéséhez szükséges szakértői jogosultsággal a meghatározott személyek rendelkeznek-e!

Roncsolásos vizsgálatok (műemléki épületkutatás, műemléki restaurátor, műemléki épületdiagnosztika) örökségvédelmi engedéllyel végezhetők a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet értelmében!

A nyilvántartott szakértő neve és jogosultsági szakterülete a <http://nevjegyzek.e-epites.hu> weboldalon, a szakértői névjegyzékben publikálásra kerül, mivel ezek az adatok közérdekből nyilvánosak (2009. évi LXXVI. törvény 26-30. §).

Felhívjuk a figyelmet, hogy az örökségvédelmi bírságról szóló 191/2001. (X. 18.) Korm. rendelet 5/B. § (5) bekezdése értelmében „azt a személyt vagy szervezetet, aki vagy amely neki felróható okból szakértői jogosultsághoz kötött tevékenységet szakértői jogosultság nélkül, nyilvántartási jelölés nélkül végzett, 650 ezer forint örökségvédelmi bírsággal kell sújtani.”

Frissítve: 2024. október